

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လၢဖျါတြုၤအါရံၤ ၁၅ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် / KHRG လံာ်ကတြုၤနီၣ်ဂံၢ်-20-167-II

တီအူကီၢ်ရၢၣ် တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ: တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါလၢ အကထိၣ်သးဖဲ နီၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, လၢအီကူး ၂၀၂၀နံၣ်

တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါဖဲ တၢ်ကထိၣ်သးလၢ တ---သဝိ, က---ကရူာ်, နီၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရၢၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအီကူး ၁၂သီ, ၂၀၂၀နံၣ်န့ၣ် သဝိဖိတဂၤ အဟဲန့ၣ်လီၤရူၤသ့ၣ်လၢ ဟံၣ်မုၢ်အသးနံၣ်အိၣ် ၇၅နံၣ်တဂၤ အဟံၣ်ပူၤလၢ မုၢ်နၢခိၣ်အဆၢကတီၢ်ဒီး ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါအီၤန့ၣ်လီၤ. ဒုသဝိပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်ဟံးထီၣ်ဂွံဝိလၢတၢ်ကထိၣ်သးအံၤအဖိခိၣ်ဒီး လၢခံသဝိပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ဆၢခိၣ်တၢ်ဂၢ်အံၤဆူကညီဒီကလုာ်စၢဖိၣ်ကရၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝိပုၤန့ၣ်ဖိန့ၣ်ကမိၤတဖၣ်ဖိၣ်န့ၣ်ပဲ ပုၤမၤကမုၢ်တၢ်တဂၤအံၤ ဖဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်တၢ်ပျၢ်ကွံာ်အီၤ ခိၣ်ဖျါတၢ်အုၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ် တအိၣ်လၢလၢပုၤပုၤဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပျၢ်လီၤကွံာ်ပုၤမၤကမုၢ်တၢ်အံၤအယီၤ ကထိၣ်ဝဲတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်လၢ ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤအဂီၢ် မုၢ်လၢပုၤမၤကမုၢ်တၢ်တဂၤအံၤ မ့ၤမၤကၣ်အီၤဒီးမၤပယုၤအီၤဆူညါအဂီၢ် ကထိၣ်သးသ့အယီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အံၤ တဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်သးသဟီၣ်ဂံၢ်ဘါ တၢ်မၤစၢတဖၣ် ဒ်သိးကလဲၤ ခိၣ်ဖျါမၤနၢကွံာ်ဝဲ သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်မုၢ်လီၢ်အဂီၢ် နီၣ်တဘျီဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.¹

(၁)တပတီၢ်-တၢ်ကထိၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကထိၣ်သးအကလုာ်	တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါ
တၢ်ကထိၣ်သးမုၢ်နံၣ်မုၢ်သီ	လၢအီကူး ၁၂ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်
တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝိ, ကရူာ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်)	တ---သဝိ, က---ကရူာ်, နီၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, တီအူကီၢ်ရၢၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ	
မံၤ	နီၣ်လ---
သးနံၣ်	၇၅ နံၣ်
မုၢ်/ခွါ	မုၢ်
ကလုာ်	ကညီ
ဟံၣ်ဖိပီဖိ အိၣ်	မုၢ်ကမဲ

¹တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤ ဖဲလၢခိၣ်ဝဲဘၣ် ၂၀၂၀ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝိပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲတီအူကီၢ်ရၢၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ် KHRG လၢကမၤနီၣ် မၤပါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ဖဲလီၢ်ကဝိပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢအီၤ လၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအါထီၣ်အီၤ ဖဲပနီၣ်ကဝိပုၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

/တအိန်	
တင်္ဂါတင်္ဂါ	ခရိုင်မိ
အိန်ဆိးနူသဝီ	တ---သဝီ

ပုလဲအမဲအပယွဲတင်္ဂါအဂျီ		
မံ	လီလဲ	အိန်ဆိးလီကျဲ
တသ့ညါ	တသ့ညါ	တ---သဝီ, က---ကရူ၂, ဒိန်ဖးခိန်ကီဆိန်, တီအူကီရဲ၂

(၂)ပတီတပတီ-တင်္ဂါတင်္ဂါအကံအစီ

၁. ရှဲပုးပုးနဟံးန့တင်္ဂါထီၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.
 ကညီဂံဝီခွဲးယၢ်ကရူ၂ (KHRG) မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီး ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖဲ လါဖဲးပထုဘၢၣ် ၅ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလဲဟ့ၣ်တင်္ဂါအံၤတဂၤစုၣ်စုၣ်သ့ၣ်ညါ တင်္ဂါအံၤအမ့ၢ်အတီလါကျဲၣ်လဲၣ်.
 ပုၤဟ့ၣ်တင်္ဂါကစီၣ် (ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်) အံၤ လဲၤခီဖျိဘၣ်ဝဲတင်္ဂါအံၤလဲၤ အနီၢ်ကစၢ်ဒဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီတပတီ-ဟံးဖျါတင်္ဂါထီၣ်သးအဂျီလဲၤလဲၤပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံးဖျါတင်္ဂါထီၣ်သးအဂျီလဲၤလဲၤပုၤပုၤတက့ၢ်.

ဖဲလါအီကူး ၁၂ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် ဂီၤခီ ၁၂န့ၣ်ရံၣ်ဒီး၁န့ၣ်ရံၣ်အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ် သဝီဖိတဂၤ ဟဲန့ၣ်လီၤခူသ့ၣ်ဆူ နီၢ်လ--- လါအမ့ၢ်မုၢ်ကဲလဲၤအသးနံၣ်အိၣ် ၇၅ နံၣ်တဂၤ အဟံၣ်ဖဲ တ---သဝီ, က---ကရူ၂, ဒိန်ဖး ခိန်ကီဆိန်ဒီး ဖိၣ်ဆူၣ်မၤတရီတပါအီၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤ ဟံးဖျါထီၣ်က့ၤ တင်္ဂါထီၣ်သးအံၤ ဆူ KHRG အိၣ်ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ. “အဝဲဟဲထီၣ် လါ ဖုၤဒါတၢ်ပုၤဟံးအပုၤတပုၤ. (...) ယဂုၢ်ကျဲးစးကွၢ်ထံအမဲာ်ဘၣ်ဆၣ် အတဟံးဖျါအမဲာ်ဘၣ်. (တၢ်ခံးအ ဃီဒီး အဝဲယုကွၢ်ဝဲ မ့ၢ်ဘံး(ဒးမံ) တဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ). ယန့ၢ်ဟူအကလုာ်. (...) အဝဲဖိၣ်တၢ်ဟံးယဖုဒီး ကးဘၢယကီၢ်ပုၤဒီး အစုန့ၣ်လီၤ. ယဘူးကသံညါ. ယကိးပသုဒီးယုတၢ်မၤစၢၤ, ဘၣ်ဆၣ် အဝဲကးဘၢဝဲယ ကီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘူးထီၣ်လါဖးဖိမုၢ်လံအယိ ပုၤမံလါလံ. အယိ, ယမုၢ်ကိးပသုထီၣ်ဖးဒိၣ်ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ် တမ့ၢ်လါ သဝီဖိတဖၣ် ကန့ၢ်ဟူယၤလၢဘၣ်.”

တုၤမုၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်ဒီး နီၢ်လ--- ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးဒီးဆိမိၣ်တယာ်ဝဲလါ ပုၤမၤကမ့ၢ်တၢ်တဂၤအံၤ ကမ့ၢ်ဝဲပိာ် ခွါသးစၢ်တဂၤလါ အဟဲအီညီၣ်န့ၢ်ထံၣ်ခါဒီးအိၣ်သဘျုၣ်လါဟံၣ်ပုၤတဂၤအံၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲဒ်အံၤ, “တင်္ဂါထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, အ(ပိာ်ခွါသးစၢ်တဂၤအံၤ) တဟဲလါယဟံၣ်လါဘၣ်. ယသ့ၣ်ညါတဘျီ ဃီ (လါအဝဲမ့ၢ် ပုၤမၤကမ့ၢ်တၢ်)န့ၣ်လီၤ. (...) အဝဲကိးယၤလါ ဖံဖံထီၣ်လီၤ. စးထီၣ်တင်္ဂါ ထီၣ်သးအံၤ ဝံၤန့ၣ် အကိးယၤ လါဖံဖံ တဘျုၣ်လါဘၣ်. ယဆိမိၣ်ဒု ကဘၣ်မ့ၢ်အီၤလီၤ. ဘၣ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ် ပုၤအါဂါတဲ အဂျီ လါအဝဲမၤကမ့ၢ်တၢ် လါအတဖိးဒီးသးစး ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.”

အဆိကတၢ် အဝဲလဲၤတီၣ်ထီၣ်ဝဲတင်္ဂါအံၤဆူ သဝီတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ခိၣ်န့ၢ်အိၣ်ဝံၤဒီး လါခံအဝဲလဲၤတီၣ်ဖျါ ထီၣ်စ့ၢ်ကိး တင်္ဂါအံၤဆူသဝီသးပုၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤအံၤအါလဲၤဝဲလါ ကယုသ့ၣ်ညါဝဲတင်္ဂါ အံၤ (KHRG တဒီးန့ၢ်ဘၣ် မုၢ်နံၤမုၢ်သီလီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်)န့ၣ်လီၤ. သဝီသးပုၤကိးထံၣ်ဒီး သံကွၢ်သမံသမိး

ဝဲ ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီးပှၤမၤကမၣ်တၢ်ခံၣ်လၢလၢ် လၢတၢ်လီၢ် လီၤဆီလိၣ် သးအလီၢ်အခါ, မၤနီၣ်မၤယါစ့ၢ်ကိး တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤ ဂ့ၢ်လိၣ်ဝဲတၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်မၤတရီၤတပါ နီၢ်လ ---ဂ့ၢ်ဝီအံၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သဝီသးပှၤဒုးကနၣ်ဝဲ နီၢ်လ--- လၢ ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အကလုာ် လၢ အဖီၣ်ယၢ်ဝဲလၢတၢ်ကလုာ်ဒၤပူၤတယုာ်အံၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်လ---အံၤ တီၢ်နီၣ်ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤ အက လုာ်ဘၣ်အယီၤ စံးဝဲလၢတၢ်ကလုာ်ဝဲအံၤမ့ၢ်ပှၤမၤကမၣ်တၢ်အကလုာ်န့ၣ်လီၤ. သဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် သံကွၢ်သံဒီးဝဲ ကရူၢ်ခိၣ်လၢ မ့ၢ်အကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ်ညါ (ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢတၢ်ဖီခိၣ်တဖၣ်) ဒီးအဝဲ (ကရူၢ် ခိၣ်) စံးဆၢဝဲလၢ “သုမ့ၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ်ညါန့ၣ်, တဲဘၣ်ယၢ် (ဒုးသ့ၣ်ညါ)စ့ၢ်.”

ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤ နၢ်ဟူၤလၢဒုးသဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ဆုၢ်ခိတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် ကရူၢ်ခိၣ်အိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ လဲၤယီၤ ဝဲဆူၣ် သဝီသးပှၤအဟံၣ်မဲာ်ညါ စိာ်ယုာ်ဝဲဒီးယဲာ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. (KHRG တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ မ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလီၤတံာ် လီၤဆဲးဘၣ်). ဝဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် သဝီသးပှၤဒီးအဟံၣ်ဖီယီဖီတဖၣ် တအိၣ်လၢဟံၣ်နီတၢ်ဘၣ်. လၢခံသဝီ ဖီသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤကဝီယၢ်ဝဲပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤန့ၣ် တုၤအပါ ဟဲတုၤလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်ဒီး က့ၤကိး က့ၤအီၤဆူၣ်အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအံၤဝံၤအလီၢ်ခံ သဝီသးပှၤ လဲၤကိးဝဲအမါဒီးအဖီတဖၣ်ဆူၣ် သဝီ အဂၤတဖျါၣ် လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

သဝီသးပှၤ တအိၣ်လၢသဝီပူၤဘၣ်အယီၤ သဝီသးပှၤခိၣ်ခံကိးထံၣ်ဝဲ လီၢ်ကဝီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ဒ်သိးကဆၢဝဲာ် ဝဲ မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကြၢးဟံၣ်ဖျါဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် လီၢ်ကဝီပှၤန့ၢ်ဖိန့ၢ်ကမီၤ ပဒိၣ်ကွဲးစၢၣ်ထီ (ကညီဒီကလုာ်စၢ ဖီၣ်ကရၢ KNU ပဒိၣ်) အအိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဆၢဝဲာ်ဝဲလၢ ကတီၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူၣ် KNU ပှၤ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အယီၤပဒိၣ်ကွဲးစၢၣ်ထီဟဲတုၤဝဲလၢသဝီပူၤ ဝဲလၢစံးပထုဘၣ် ၄ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ် လၢကယီထံသ့ၣ်ညါဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ် လီၢ်ကဝီပှၤန့ၢ်ဖိန့ၢ်ကမီၤ တဖၣ် ဖီၣ်န့ၢ်ဝဲ ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤဝဲ လၢနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၀ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤ ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အံၤ မ့ၢ်လၢဝဲလၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်တီတၢ်တြီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် အဝဲ ဘၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤထီၣ်ဘိလၢ ပှၤမၤကမၣ်တၢ်အံၤ ကက့ၤမၤကၣ်ဘၣ်ဖုးအီၤန့ၣ်လီၤ. “ဖဲတၢ် ကဲထီၣ်သးအခါ အတဲယၢ်လၢ အကဟဲတဘျီဒီး. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝံၤအလီၢ်ခံ ယမံၤလၢယဟံၣ်ပှၤတၢ် တဘျီလၢဘၣ်. ယတူၢ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်လၢယဂီၢ်လၢဘၣ်လီၤ.” ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်အံၤ တဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်နီၢ်သးဂံၢ်ဘါတၢ်မၤစၢၤ ဒ်သိးကလဲၤခိဖျါမၤနၢၤကွံာ်ဝဲ အတၢ်တူၢ်ဘၣ် သးခိၣ် မ့ၢ်လီၢ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချုးလၢတၢ်ကဲထီၣ်သးအဘျီဝဲအံၤဒီးဘၣ်န့ၣ် နီၢ်လ--- လဲၤခိဖျါတုာ်ဘၣ်ဝဲ သ့ၣ်ထံးမုာ်ခွါတၢ်မၤပယုဲ လၢအပူၤကွံာ်ဝံၤတဘျီလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွံာ် ဝဲအအိၣ်လၢအဝဲအသဝီအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပယီၤသုးစံၣ် ဖျိုးတၢ်ဖီၣ်ဆူၣ်တုာ်ဘၣ်အီၤတဘျီလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. (အဝဲတနီၣ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးမ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလၢဘၣ်, ဘၣ် ဆၣ် အတဲဘၣ် KHRG လၢ အဝဲအိၣ်တုာ်ဝဲဖဲန့ၣ် ဝဲၣ၉၈၆ တုၤ ၁၉၉၇ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ). လၢခံဂၢၤကီၢ်သုးခိၣ် ဖီၣ်န့ၢ် ပယီၤသုးဖိစံၣ်ဖျိုးတၢ်အံၤဒီး က့ၤကိးအီၤဆူၣ်သဝီပူၤဝံၤ ပှၤဒဲအမဲာ်တုၤအသ့ၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ. သနာ် က့ၤ ဂ့ၢ်ဝီဝဲအံၤဖျါလၢ တၢ်တီတၢ်တြီၢ်လၢပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂီၢ်တအိၣ်ဘၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဟံးထီၣ်ဖီၣ်ထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီ ဆူ ညါအိၣ်တအိၣ်န့ၣ် ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တၢ်အံၤ တသ့ၣ်ညါထွဲဝဲလၢဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

ဝဲလၢဖုၤတြုၤအါရံၤ ၁၂ သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်, KHRG ပျီပူၤပှၤထၢတၢ်ကစီၣ်ဖိတၢ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ လီၢ်ကဝီပှၤန့ၢ်ဖိန့ၢ်ကမီၤတဖၣ် ပျါလီၤကွံာ်ဝဲဒၣ် ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤဝဲလၢခိၣ်စဲဘၣ်အပူၤ (KHRG တဒီးန့ၢ်ဘၣ် မ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီလီၤတံာ်လီၤဆဲးဘၣ်) ခိဖျါတၢ်အုၣ်သးတအိၣ်လၢပှၤဘၣ်ဒီးပှၤထံၣ်ထွဲတၢ်တအိၣ် ဘၣ်အယီၤ န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤပှၤမၤကမၣ်တၢ်ဟဲက့ၤအိၣ်လၢသဝီပူၤအယီၤ ကဲထီၣ်ဝဲတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ ပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ် တၢ်အံၤအဂီၢ် မ့ၢ်လၢဆူၣ်ညါန့ၣ် ပှၤမၤကမၣ်တၢ်တၢ်အံၤ မ့ၢ်မၤကၣ်က့ၤဒီးမၤပယုဲအီၤသ့ အယီၤန့ၣ်လီၤ.

(င)ပတီတပတီ-တလုနအခွဲ

<p>မုာ်ပုာ်လၢအတူာ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပုာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပုာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပကသုတၢ်ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၤလဲၣ်.</p>
<p>ပုာ်တူာ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအံၤ ဟ့ၣ် KHRG အခွဲးလၢ ကသုတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p>

ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢ (KHRG) အဂ့ၢ်ဖၣ်ကိာ်

ကညီဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရၢ (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဖုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမုာ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘူတဖု လၢအၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢကမၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမုာ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤန့ၣ်ဝိဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤပၢတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဝိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ နိသိးကဟ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤကမ့ၢ်တဖၣ် အကလုာ်, အတၢ်တူာ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ ဒီးအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.